

BAZELE CONTABILITĂȚII

Caiet de lucrări practice

Contribuția autorilor* la elaborarea lucrării a fost:

Conf. univ. dr. Emilia Gabroveanu - Introducere, cap.1, cap.2, cap. 3, cap. 4, cap. 5, cap. 6, cap.7, cap. 8, cap. 9, Anexe.

Asist. univ. dr. Nicoleta Rădneanțu - Introducere, cap.1, cap.2, cap. 3, cap. 4, cap. 5, cap. 6, cap.7, cap. 8, cap. 9, Anexe.

* Autorii își asumă responsabilitatea pentru conținutul științific și originalitatea contribuțiilor personale

UNIVERSITATEA ROMÂNNO-AMERICANĂ
FACULTATEA DE ECONOMIA TURISMULUI
INTERN ȘI INTERNAȚIONAL

Conf. univ. dr. Emilia Gabroveanu

Asist. univ. dr. Nicoleta Rădneanțu

BAZELE CONTABILITĂȚII

Caiet de lucrări practice

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2015

Colecția ȘTIINȚE ECONOMICE

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GABROVEANU, EMILIA

Bazele contabilității : caiet de lucrări practice / Emilia
Gabroveanu, Nicoleta Rădneanțu. - București : Editura Universitară,
2015

Bibliogr.
Index
ISBN 978-606-28-0179-3

I. Rădneanțu, Nicoleta

657(075.8)

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062801793

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2015
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

	Pag.
Introducere	7
Capitolul 1 Obiectul contabilității	9
1.1. Patrimoniul - ca obiect de studiu al contabilității	9
1.1.1. Activul patrimonial.....	14
1.1.2. Pasivul patrimonial.....	24
1.2. Procesele economice – ca obiect de studiu al contabilității.....	34
1.3. Rezultatul – ca obiect de studiu al contabilității	41
Capitolul 2 Metoda contabilității.....	48
Capitolul 3 Modele de bază privind situația patrimonialului și rezultatul obținut	54
Capitolul 4 Teorie și modele privind contul.....	74
Capitolul 5 Analiza contabilă a operațiilor economice	87
Capitolul 6 Închiderea conturilor de TVA . Închiderea conturilor de venituri și a conturilor de cheltuieli.....	100

6.1. Închiderea conturilor de TVA (regularizarea TVA).....	100
6.2. Închiderea conturilor de venituri și a conturilor de cheltuieli.....	105
Capitolul 7 Stornarea - corectarea greșelilor în contabilitate.....	110
Capitolul 8 Documente contabile.....	117
Capitolul 9 Aplicații recapitulative - Probleme rezolvate și probleme propuse spre rezolvare	126
9.1. Activul și Pasivul patrimonial. Venituri și cheltuieli. Rezultatul exercițiului.....	126
9.2. Contul și sistemul conturilor. Analiza contabilă a operațiilor economice.....	134
Anexe.....	148
Bibliografie.....	185

INTRODUCERE

*Lucrarea de față se adresează studenților Facultății de Economia Turismului Intern și Internațional, învățământ de zi și învățământ cu frecvență redusă dar și tuturor celor care doresc să se inițieze în tainele contabilității. Caietul de aplicații este gândit pentru a fi completat în cadrul seminarului, dar și pentru studiul individual în afara orelor de seminar. **Obiective principale urmărite în acest caiet de aplicații sunt următoarele:***

- a) familiarizarea studenților din anulul I cu noțiunile de bază ale obiectului de studiu al contabilității, respectiv, cele privind elementele patrimoniului;*
- b) consolidarea raționamentului analizei contabile și cunoașterea procedeeelor metodei contabilității, respectiv, a instrumentelor de lucru proprii contabilității.*

Lucrarea tratează concepte de bază ale contabilității privind elementele patrimoniale, procesele economice și rezultatul exercițiului, principiile contabile, contul, analiza contabilă, stornarea și întocmirea atât a documentelor contabile primare, cât și a documentelor de sinteză (situațiile financiare).

În ultima parte a lucrării se prezintă un set de aplicații recapitulative pentru verificarea deprinderilor dobândite privind înregistrarea principalelor operații economico-financiare care au loc într-o societate comercială pe parcursul unui exercițiu financiar.

Autoarele

1. OBIECTUL CONTABILITĂȚII

1.1. PATRIMONIUL - CA OBIECT DE STUDIU AL CONTABILITĂȚII

Ecuția fundamentală de echilibru a patrimoniului:

CE AM? = DE UNDE AM?

1. BUNURI ECONOMICE = SURSE DE FINANȚARE

unde:

**SURSE
STRĂINE = SURSE PROPRII
SURSE STRĂINE**

2. ACTIV = CAPITALURI PROPRII + DATORII

ACTIV (ACTIVE) = PASIV (PASIVE)

APLICAȚII:

1. Societatea comercială „ALFA” S.R.L., deține următoarele elemente patrimoniale: restaurant în valoare de 5.000 u.m., disponibil în contul deschis la bancă 15.000 u.m, capital social 20.000 u.m.

ACTIVE (bunuri economice)		CAPITALURI PROPRII + DATORII	
Clădiri	5.000	Capital social	20.000
Bani în conturi curente la bănci	15.000		
Total	20.000	Total	20.000

Să se determine bunurile economice ale societății și sursele de proveniență a acestora, pe baza următoarelor operații economice:

- I. Se depun în contul deschis la bancă 4.000 u.m.

ACTIVE (bunuri economice)	CAPITALURI PROPRII + DATORII
Total	Total

- II. Societatea cumpără un materii prime în valoare de 5.000 u.m. folosindu-se un credit bancar pe termen lung în valoare de 2.000 u.m, dar și 3.000 u.m. din casierie.

ACTIVE (bunuri economice)	CAPITALURI PROPRII + DATORII
Total	Total

III. Se achiziționează pe credit comercial un autoturism în valoare de 20.000 u.m.

ACTIVE (bunuri economice)	CAPITALURI PROPRII + DATORII
Total	Total

IV. Se plătește, în numerar, prima rată în valoare de 500 u.m. pentru creditul comercial luat.

ACTIVE (bunuri economice)	CAPITALURI PROPRII + DATORII
Total	Total

V. Se achiziționează un aparat de cafea în valoarea de 200 u.m, pe credit comercial

ACTIVE (bunuri economice)	CAPITALURI PROPRII + DATORII
Total	Total

VI. Se închiriază unor clienți sala de conferințe a hotelului, în valoare de 1.500 u.m, cu încasare prin virament bancar.

ACTIVE (bunuri economice)	CAPITALURI PROPRII + DATORII
Total	Total

VII. Societatea achită prin virament bancar datoria față de furnizorul aparatului de cafea.

ACTIVE (bunuri economice)	CAPITALURI PROPRII + DATORII
Total	Total

2. Se dau următoarele elemente patrimoniale:

- Capital social 1000 um
- Furnizori de imobilizări 200 um
- Tva de plată 300 um
- Credite bancare 2000 um
- Rezerve legale 500 um
- Profit 1000
- Creditori diverși 600 um

Evidențiați sursele de finanțare ale acestor bunuri economice având în vedere cazurile:

- a) sursele proprii;
- b) sursele străine.

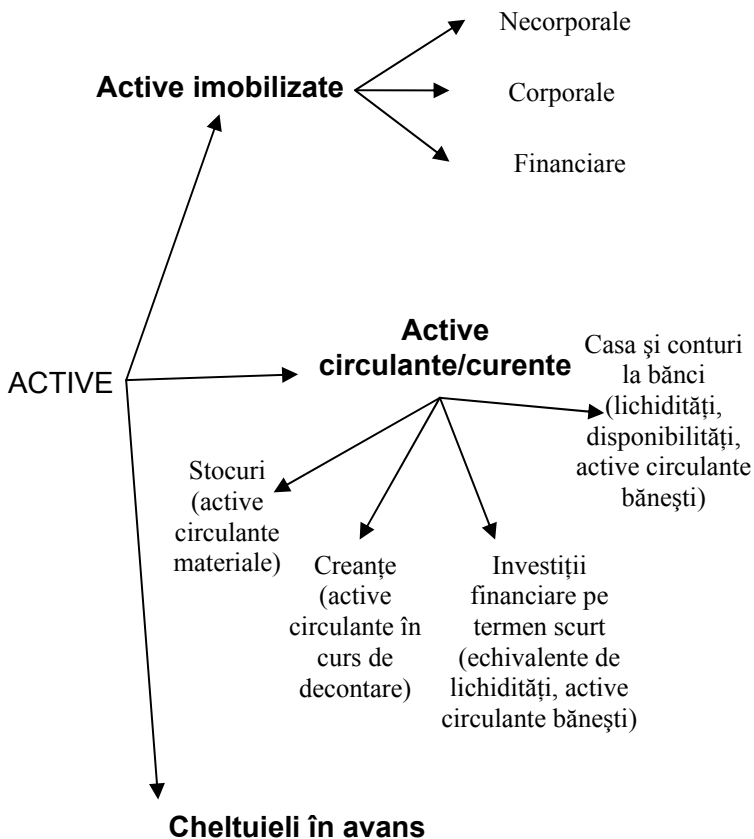
3. Datoriile unei companii reprezintă $\frac{1}{5}$ din valoarea totală a activelor, iar capitalurile proprii sunt în sumă de 500 u.m. Care este valoarea datoriilor companiei?

4. Patrimoniul, ca obiect de studiu al contabilității, reprezintă:

- a. procesele economice dintr-o societate comercială;
- b. veniturile și cheltuielile generate de tranzacțiile economico-financiare dintr-o societate comercială;
- c. totalitatea drepturilor și obligațiilor cu valoare economică, precum și bunurile la care acestea se referă aparținând unei persoane juridice;
- d. totalitatea veniturilor și cheltuielilor aparținând unei persoane fizice

1.1.1. ACTIVUL PATRIMONIAL

Activele = mijloace economice, bunuri economice, avere

ACTIVELE IMOBILIZATE reprezintă bunurile și valorile cu o durată de folosință îndelungată (mai mare de un

an) în activitatea întreprinderii și care nu se consumă la prima utilizare.

I. Imobilizările necorporale (active intangibile sau active nemateriale) sunt active identificabile, nemonetare, fără suport material și deținute pentru utilizare în procesul de producție sau furnizare de bunuri sau servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru scopuri administrative. În structura imobilizărilor necorporale sunt incluse: cheltuieli de constituire, cheltuieli de dezvoltare, concesiuni, brevete, licențe, mărci, drepturi și valori similare și alte imobilizări necorporale, fondul comercial și avansuri și imobilizări necorporale în curs de execuție.

II. Imobilizările corporale (active fixe sau active tangibile) sunt deținute de o entitate pentru a fi utilizate în producția de bunuri sau prestarea de servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru a fi folosite în scopuri administrative; și sunt utilizate pe parcursul unei perioade mai mari de un an. În structura imobilizărilor corporale se includ: terenuri, amenajări de terenuri și construcții, instalații tehnice și mașini, alte instalații, mijloace de transport, utilaje, aparatură birotică, mobilier și avansuri și imobilizări corporale în curs de execuție.

Un *mijloc fix* este un bun economic care îndeplinește simultan următoarele caracteristici:

- a) are o valoare de intrare mai mare decât limita stabilită prin hotărâre de guvern (valoarea poate fi actualizată anual, în funcție de inflație);
- b) are o durată normală de utilizare mai mare de un an.

III. Imobilizările financiare (investiții financiare pe termen lung) reprezintă valorile financiare investite de întreprindere pe termen lung, sub formă de titluri și creanțe financiare. Imobilizările financiare cuprind acțiunile deținute la entitățile afiliate, împrumuturile acordate entităților afiliate, interesele de participare, împrumuturile acordate entităților de care compania este legată în virtutea intereselor de participare, alte investiții deținute ca imobilizări, alte împrumuturi.

ACTIVELE CIRCULANTE (active curente) reprezintă bunurile și valorile care se utilizează pe o perioadă scurtă în activitatea întreprinderii și, în general, participă la un singur circuit economic, modificându-și în permanență forma.

1) Stocurile (active circulante materiale) sunt activele circulante:

a) deținute pentru a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității;

b) în curs de producție în vederea vânzării în procesul desfășurării normale a activității; sau

c) sub formă de materii prime, materiale și alte consumabile care urmează să fie folosite în procesul de producție sau pentru prestarea de servicii;

d) activele cu ciclu lung de fabricație destinate vânzării (de exemplu, ansambluri sau complexuri de locuințe etc.);

e) bunurile aflate în custodie, pentru prelucrare sau în consignație la terți, care se înregistrează distinct în contabilitate pe categorii de stocuri.

În cadrul stocurilor se cuprind:

a) *mărfurile*, și anume bunurile pe care entitatea le cumpără în vederea revânzării sau produsele predate spre vânzare magazinelor proprii;

b) *materiile prime*, care participă direct la fabricarea produselor și se regăsesc în produsul finit integral sau parțial, fie în starea lor inițială, fie transformată;

c) *materialele consumabile* (materiale auxiliare, combustibili, materiale pentru ambalat, piese de schimb, semințe și materiale de plantat, furaje și alte materiale consumabile), care participă sau ajută la procesul de fabricație sau de exploatare fără a se regăsi, de regulă, în produsul finit;

d) *materialele de natura obiectelor de inventar*;

e) *produsele*, și anume:

- *semifabricatele*, prin care se înțelege produsele al căror proces tehnologic a fost terminat într-o secție (fază de fabricație) și care trec în continuare în procesul tehnologic al altei secții (faze de fabricație) sau se livrează terților;

- *produsele finite*, adică produsele care au parcurs în întregime fazele procesului de fabricație și nu mai au nevoie de prelucrări ulterioare în cadrul entității, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților;

- *rebuturile, materialele recuperabile și deșeurile*;

f) *animalele și păsările*, respectiv animalele născute și cele tinere de orice fel (viței, miei, porci, mânji și altele) crescute și folosite pentru reproducție, animalele și păsările la îngrășat pentru a fi valorificate, coloniile de albine, precum și animalele pentru producție - lână, lapte și blană;

g) *ambalajele* care includ ambalajele re folosibile, achiziționate sau fabricate, destinate produselor vândute și care în mod temporar pot fi păstrate de terți, cu obligația restituirii în condițiile prevăzute în contracte;

h) *producția în curs de execuție*, reprezentând producția care nu a trecut prin toate fazele (stadiile) de prelucrare, prevăzute în procesul tehnologic, precum și produsele nesupuse probelor și recepției tehnice sau necompletate în întregime. În cadrul producției în curs de execuție se cuprind, de asemenea,

lucrările și serviciile, precum și studiile în curs de execuție sau neterminate.

- 2) **Creanțele** (valori în curs de decontare) reprezintă valorile avansate temporar de întreprindere terților (persoane fizice sau juridice) pentru care urmează să primească un echivalent (o sumă de bani sau un serviciu). În structura creanțelor se includ: creanțe comerciale, creanțe în cadrul grupului, creanțe din interese de participare, alte creanțe și creanțe privind capitalul subscris și nevărsat.
- 3) **Investițiile financiare pe termen scurt** (echivalente de lichidități, active circulante bănești) reprezintă valorile financiare investite de întreprindere în vederea realizării unui câștig pe termen scurt. În structura investițiilor financiare pe termen scurt se includ: acțiuni proprii și alte investiții financiare.
- 4) **Casa și conturile la bănci** (lichidități, disponibilități, active circulante bănești) sunt reprezentate de valorile care îmbracă efectiv forma de bani, fiind separate disponibilitățile în devize de cele în lei. În structura disponibilităților se includ: acreditive, avansurile de trezorerie, cecurile și efectele comerciale depuse la bănci, disponibilitățile (conturi la bănci, casa) în lei și valută, cecurile entităților, bilete de tratament și odihnă, tichete de masă, etc.

CHELTUIELILE ÎN AVANS reprezintă valorile ce asigură alocarea pentru fiecare exercițiu financiar numai a cheltuielilor care îi sunt proprii. **Cheltuielile înregistrate în avans** sunt sume de bani achitate în cursul exercițiului curent, dar care se referă la servicii care vor fi primite în cursul exercițiilor următoare, când vor fi recunoscute drept cheltuieli (de exemplu, chirii sau abonamente plătite în avans).

APLICAȚII:

1. Încadrați următoarele elemente patrimoniale în categoriile de bunuri economice corespunzătoare:
 - a) animale și plantații;
 - b) titluri de plasament;
 - c) cheltuieli de constituire;
 - d) mobilier;
 - e) ambalaje;
 - f) fax;
 - g) cheltuieli cu achiziția unui software;
 - h) împrumuturi acordate pe 2 ani;

2. Să se determine valoarea activelor imobilizate la o societate comercială care prezintă următoarea situație patrimonială: mijloace fixe – 1.500 u.m., disponibil la bancă în devize – 45.000 u.m., materii prime – 7.500 u.m., interese de participare (14 luni) – 7.500 u.m., clienți – 60.000 u.m., hotel – 50.000 u.m., instalații de aer condiționat – 20.000 u.m., pliante promoționale – 5.000 u.m.

3. Specificați veridicitatea următoarelor afirmații:
 - a) mărfurile sunt mijloace economice circulante în decontare;
 - b) cheltuielile de cercetare fac parte din categoria mijloacelor economice imobilizate necorporale;
 - c) clienții sunt mijloace economice circulante în curs de decontare;
 - d) ambalajele sunt mijloace economice curente materiale;
 - e) acțiunile deținute pe termen scurt sunt active imobilizate financiare.

4. Completați următoarele propoziții cu elemente ale patrimoniului care corespund sensului:
- a) Sunt mijloace economice, dar nu sunt active materiale următoarele: și
 - b) Sunt mijloace economice, dar nu sunt mijloace economice circulante și nici mijloace economice imobilizate corporale, următoarele: și
 - c) și sunt bunuri economice imobilizate, dar nu sunt bunuri economice imobilizate necorporale și nici bunuri economice imobilizate financiare.
 - d) și sunt active curente, dar nu sunt active circulante materiale și nici active circulante bănești.
5. Mijloacele fixe sunt:
- a) bunuri utilizate pe o perioadă mai mare de 1 an;
 - b) active;
 - c) obiecte de inventar;
 - d) datorii pe termen lung;
 - e) mijloace economice în decontare.
6. Imobilizările necorporale nu cuprind:
- a. cheltuielile de constituire;
 - b. creanțele imobilizate;
 - c. numerar;
 - d. drepturile și valorile similare;
 - e. clădiri.
7. În structura activelor circulante nu se includ:
- a. stocuri